

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419200843
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8419200843.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovaným : 1./ U. S., K.. XX.XX.XXXX, I. O. I. XXX/X, XXX XX W. O. U. X./ X. S., K.. XX.XX.XXXX, I. O. I. XXX/X, XXX XX W. O., zastúpeným JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 13.107,57 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 925,70 eur **z a s t a v u j e .**

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 3.333,87 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.333,87 eur od 23.06.2020 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 100,-eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 27. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 27. dňa toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu **z a m i e t a .**

IV. Žalovaní v 1. a 2. rade **m a j ú n á r o k** na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 36 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

V. Žalobcovi sa **v r a c i a** súdny poplatok za žalobu vo výške 48,80 eur na bankový účet žalobcu vedený v Prima banke Slovensko, a.s. číslo účtu IBAN:SK02 5600 0000 0054 3480 5001, a to prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 05.04.2019 domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 13.107,57 eur, úrok vo výške 207,61 eur, úroky z omeškania vo výške 6,43 eur, úrok vo výške 5,90 % ročne zo sumy 13.209,97 eur odo dňa 26.02.2019 do 15.03.2019, zo sumy 13.199,60 eur od 16.03.2019 do 20.03.2019 a zo sumy 13.107,57 eur od 21.03.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.209,97 eur odo dňa 26.02.2019 do 15.03.2019, zo sumy 13.199,60 eur od 16.03.2019 do 20.03.2019 a zo sumy 13.107,57 eur od 21.03.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 207,61 eur od 26.02.2019 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 13,64 eur a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 24.05.2018 uzatvoril so žalovanými úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX na základe ktorej im poskytol peňažné prostriedky vo výške 14.400,- eur. V žalobe tvrdil, že poskytnutý úver a úroky sa žalovaní zaviazali splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach s tým, že celý úver aj s príslušenstvom boli povinní splatiť do 22.05.2023. Ďalej v žalobe uviedol, že ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaných ako žiadateľov o úver pred jeho poskytnutím ohľadom ich schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom pri posudzovaní bonity berie do úvahy vždy údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientských informácií- preverenie záväzkov žiadateľa a ich splácania a následne buď report zo Sociálnej poisťovne - preverenie príjmov žiadateľa v súlade s § 170 ods.19 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a vykonávacím predpisom (aktuálne č.11/2018 Z.z.) a údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru - údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žiadateľa alebo kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta - v prípade klientov, pre ktorých banka dlhodobo vedie bežný účet, na základe čoho je schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť ich bonitu. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe žalovaní po vyčerpaní úveru porušili zmluvné povinnosti, preto žalobca po zaslaní upozornenia žalovaným na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia úveru zo dňa 27.12.2018 na základe výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 25.02.2019 rozhodol o predčasnej splatnosti úveru, avšak napriek výzve nebola pohľadávka žalobcu doposiaľ uhradená v celom rozsahu, keď po zosplatnení úveru do podania žaloby žalovaní uhradili len sumu 102,40 eur. Uplatnený nárok v zmysle špecifikácie žalobcu v žalobe pozostáva z istiny poskytnutého úveru vo výške 13.107,57 eur (výška poskytnutého úveru 14.400,-eur - úhrady na istinu do zosplatnenia vo výške 1.190,03 eur - úhrady po zosplatnení vo výške 102,40 eur), úrokov vo výške 207,61 eur predstavujúcich dohodnutý úrok v sadzbe 5,90 % ročne v zmysle zmluvy, ktorý boli žalovaní povinní splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia, úrokov z omeškania vo výške 6,43 eur a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 13,64 eur v zmysle bodu 1.2 zmluvy a článku 8 Obchodných podmienok pre úvery občanom. V súvislosti s uplatneným úrokom z omeškania zo zmluvného úroku vyčísleného ku dňu zosplatnenia úveru žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.14Co/542/2016-59 a ďalšie súdne rozhodnutia. Žalobca v žalobe taktiež poukazom na niektoré názory a súdne rozhodnutia argumentoval, prečo trvá nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu a Všeobecné obchodné podmienky, Obchodné podmienky pre úvery občanom, Sadzobník poplatkov, doklady o overení bonity žalovaných, druhú upomienku/opakované upozornenie a výzvu na predčasné splatenie úveru, stav omeškaných splátok na úvere, prehľad splácania, prepočet zmluvných úrokov do zosplatnenia a prepočet úrokov z omeškania do zosplatnenia, listinu Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, doručenky k doručovaniu opakovaného upozornenia a výzvy na predčasné splatenie úveru žalovaným a po výzve súdu predložil aj výpis z osobného účtu za mesiac 5/2018 na dôkaz vyplatenia úveru.

4. Žalovaní sa k žalobe písomne vyjadrili prostredníctvom svojho zástupcu tak, že považujú predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov pre nedodržanie zákonnej náležitosti zmluvy podľa § 9 ods.2 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže zmluva neobsahuje rozčlenenie splátky na splátku istiny, splátku úrokov a splátku poplatkov, teda neobsahuje zákonným spôsobom vyjadrenú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, na podporu čoho poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.10Co/80/2018. Zmluve vyčítali aj absenciu ďalšej zákonnej náležitosti, a to uvedenie RPMN aj so všetkými predpokladmi použitými na jej výpočet, keďže podľa žalovaných nestačilo uviesť v zmluve len údaj o výške RPMN, ale aj všetky predpoklady použité na jej výpočet, čo mohol žalobca preukázať tak, že by do zmluvy uviedol vzorec výpočtu RPMN s dosadenými a vysvetlenými veličinami, na podporu čoho poukázali na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.5Co/59/2017 a 7Co/113/2017. Zároveň namietali, že žalobca požaduje aj pokračujúce úroky za obdobie po splatnosti úveru, na čo podľa nich nemá nárok, keď po zosplatnení úveru patria mu už len úroky z omeškania v súvislosti s čím poukázali na viaceré súdne rozhodnutia. Žalovaní žiadali, aby súd priznal len takú dlžnú sumu, ktorá je v súlade so zákonom a aby túto umožnil im splácať v mesačných splátkach po 100,-eur splatných k 27 dňu v mesiaci a aby im priznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

5. Žalobca v replike nesúhlasil s tvrdením žalovaných o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Argumentoval, prečo podľa neho zákonná náležitosť v podobe uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je v danom prípade riadne splnená a poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR k tejto otázke. Nestotožnil sa ani s tvrdeniami žalovaných o absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve. Podľa žalobcu všetky tieto predpoklady v zmluve uvedené sú, lebo je tam uvedená výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Zákon podľa žalobcu nepožadoval a ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, zmyslom zákona nie je bezúčelný formalizmus alebo vynucovanie náležitosti zmluvy bez akéhokoľvek konkrétneho účelu, naopak účelom je dosiahnuť zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa, aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku. Žalobca trval na tom, že má nárok na poplatky a úroky z poskytnutého úveru a uviedol rozsiahlu argumentáciu, prečo mu patria aj úroky za obdobie po splatnosti úveru. Vyjadril sa aj k žiadosti žalovaných o povolenie splátok vo výške 100,-eur mesačne, a to tak, že s takýmto návrhom nesúhlasí, nakoľko zákon podmieňuje alternáciu dĺžky zákonnej patričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi, pričom rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé, nemôže výrazne zvýhodňovať jednu stranu na úkor druhej, keď povolenie splátok vo výške 100,-eur mesačne by znamenalo, že len istinu by žalovaní splácali takmer 11 rokov. Tým by sa zároveň podľa žalobcu úplne popreli aj účinky predčasného zosplatenia úveru, keďže v úverovej zmluve bola dohodnutá výška mesačnej splátky až 278,28 eur, poprel by sa aj účel súdneho konania, keď žalovaní by za nesplnenie si svojich zmluvných povinností boli odmenení možnosťou splácať dlh v splátkach menších ako polovica pôvodne dohodnutej úverovej splátky.

6. Žalovaní v duplike trvali na tom, že zmluva neobsahuje uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, poukázali pritom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.8Co/49/2019 a tiež poukázali na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.19Co/81/2018 podporujúci ich právny názor, že veriteľovi patrí zmluvný úrok len do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca podľa nich v žalobe navyše neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Následne citovali § 7 ods.1 a § 11 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v zmysle ktorých v takom prípade žalobca nemohol od nich požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, ktorý sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uviedli, že v čase podpisu zmluvy už splácali niekoľko pôžičiek voči viacerým veriteľom, napriek tomu im zo strany žalobcu bol poskytnutý úver, čo preukazuje, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou.

7. Na tvrdenia žalovaných pokiaľ ide o overenie ich bonity reagoval žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 31.01.2020 tak, že poukázal na čl. I žaloby, v ktorom uviedol, že si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaných ako žiadateľov o úver pred jeho poskytnutím ohľadom ich schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a že predložil súdu aj doklady preukazujúce skúmanie bonity žalovaných. Tvrdil, že na posúdenie bonity využil až tri rôzne zdroje informácií, a to dopyt do Spoločného registra bankových informácií, ktorého výsledkom je výstup vo forme listiny označenej ako CREDIT REPORT - ANALYTIC z ktorého vyplýva, že k dátumu podania žiadosti o úver žalovaní neboli v omeškaní so splácaním žiadneho záväzku evidovaného v danom registri, nemali žiadnu omeškanú splátku, dodržiavali platobnú disciplínu a všetky svoje záväzky plnili riadne a včas. Z reportu síce vyplýva, že žalovaní mali úvery so zostávajúcimi splátkami, avšak s týmito splátkami neboli v omeškaní ku dňu podania žiadosti o úver, čo je v uvedenom prípade rozhodujúce a úver, ktorý je predmetom tohto konania sa poskytoval na refinancovanie iných úverov. Z uvedenej listiny podľa žalobcu vyplýva, že si riadne splnil zákonom stanovenú povinnosť uvedenú v § 11 ods.2 zákona č.129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy. Ďalším zdrojom na posúdenie bonity podľa žalobcových tvrdení bola žiadosť žalovaných o úver a nimi poskytnuté údaje, z ktorých vyplývajú údaje o ich rodinnom stave, príjmoch a záväzkoch v iných spoločnostiach a o ich odhadovanej výške a keďže úver im poskytovaný bol určený na splatenie úverov v týchto iných spoločnostiach, tieto po jeho vyplatení by už neboli ich záväzkami, preto neobstojí námietka žalovaných, že žalobca poskytol im úver, hoci v čase podpisu zmluvy splácali niekoľko pôžičiek. Tretím zdrojom informácií na posúdenie bonity žalovaných bol podľa žalobcu report zo Sociálnej poisťovne- preverenie zamestnanosti a príjmu žalovaných vytvorený podľa § 170 ods.19 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého Sociálna poisťovňa na žiadosť banky a za úhradu overuje informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa prostredníctvom súboru otázok, ktorý stanovuje Vyhláška Ministerstva financií, aktuálne je to Vyhláška číslo 11/2018 Z.z. Uviedol, že pri skúmaní bonity banka berie vždy do úvahy pomer príjmu k výdavkom, a

to k výdavkom klienta na domácnosť pri zohľadnení zákonného životného minima a výdavkom na splátky všetkých poskytnutých úverov. Na základe týchto kritérií je podľa žalobcu možné objektívne posúdiť, či konkrétny klient bude schopný splácať všetky existujúce úvery, resp. zostatky všetkých existujúcich úverov po ich refinancovaní poskytovaným úverom a aj nový úver z jeho aktuálneho príjmu. Popri tomto pomere banka skúma komplexne aj ďalšie kritériá, najmä platobnú disciplínu, omeškanie v minulosti, podané žiadosti, časový odstup od žiadosti/omeškania, dĺžku zamestnanosti, vek a podobne. Banka ďalej posudzuje vždy výdavky minimálne v zákonnej výške podľa životného minima a k výdavkom pripočítava ešte aj tzv. fiktívne výdavky (20 % z rozdielu medzi príjmom a ostatnými výdavkami), čo bolo podľa žalobcu rozhodujúce aj v danom prípade. Žalobca mal za to, že povinnosti v zmysle § 7 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z. jednoznačne splnil.

8. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 03.07.2020 na ktoré sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu žalobca ani právny zástupca žalovaných nedostavili. Žalobca neúčasť na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal, súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti s tým, že všetky relevantné tvrdenia a dôkazy obsahuje žaloba, resp. odpoveď na výzvu súdu. Aj právny zástupca žalovaných ospravedlnil neúčasť na pojednávaní, a to s poukazom na zásadu hospodárnosti konania a poukazujúc aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 40/2011 podľa ktorého možnosť zúčastniť sa súdneho pojednávania je právom každého účastníka a záleží výlučne na ňom, či tohto práva využije alebo nie. Navrhol rozhodnúť vo veci v jeho neprítomnosti a neprítomnosti žalovaných na základe predložených listinných dôkazov a písomných vyjadrení. V súlade s ust. § 180 CSP súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalovaných a žalovaných, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

9. Žalobca pred pojednávaním písomným podaním zo dňa 04.06.2020 súdu oznámil, že nakoľko žalovaní po podaní žaloby uskutočnili úhrady spolu vo výške 830,39 eur, berie žalobu v časti o zaplatenie sumy 830,39 eur späť a v tejto časti žiada konanie zastaviť. Podaním zo dňa 03.07.2020 žalobca oznámil, že žalovaní uskutočnili ďalšiu čiastočnú úhradu vo výške 95,31 eur, ktorá bola započítaná na istinu, preto aj čo do zaplatenia tejto sumy berie žalobu späť a žiada žalovaných zaviazat' k povinnosti zaplatiť mu sumu 12.181,87 eur s príslušenstvom, ktoré podrobne špecifikoval.

10. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom, ku ktorému došlo po doručení žaloby žalovaným a pred začatím pojednávania súd pristúpil najskôr k rozhodnutiu o čiastočnom späťvzatí žaloby (§ 145 ods.2 a 3 CSP).

11. Postup súdu nasledujúci v prípade, ak žalobca svoju žalobu vezme v priebehu konania sčasti späť upravuje § 145 CSP.

12. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

13. Podľa § 146 ods.1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatí žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

14. Vzhľadom k tomu, že žalobca svoju žalobu vzal sčasti späť skôr, než sa začalo pojednávanie, postupujúc podľa § 145 ods.2 a § 146 ods. 1 CSP súd v prvom výroku rozsudku konanie v rozsahu späťvzatia žaloby žalobcom bez ďalšieho zastavil. Predmetom posúdenia tak po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobcom ostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 12.181.87 eur a príslušenstva, pričom o tomto nároku súd rozhodol rozsudkom, nakoľko napriek tvrdeniu oboch strán o možnosti zmierného riešenia k uzavretiu zmiernosti stranami v priebehu konania nedošlo, súdu na schválenie nebol predložený žiaden stranami uzavretý zmiernosti, ktorý by z dôvodov rozporu časti nároku so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako bude zrejmé z ďalšej časti tohto odôvodnenia ani nemohol byť súdom schválený (§ 148 CSP). Preto pristúpil súd k meritórnemu posúdeniu a rozhodnutiu o nároku žalobcu týmto rozsudkom.

15. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán a vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom a oboznámením sa s dôkazmi o pomeroch žalovaných, keďže to považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie tohto

spotrebiteľského sporu (§ 295 CSP). Vykonalie žiadneho z dôkazov nebolo namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

16. Medzi žalobcom ako bankou a žalovanými ako klientmi- dlžníkmi bola na základe žiadosti žalovaných o poskytnutie spotrebného úveru (čl.7 a čl.8 spisu) dňa 24.05.2018 uzavretá písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), predmetom ktorej bol podľa jej článku 1 záväzok žalobcu poskytnúť žalovaným splátkový úver s označením druhu úveru ako „pôžička“ vo výške 14.400,-eur za účelom refinancovania iných úverov, ktorý sa žalovaní zaviazali splatiť v 60 mesačných anuitných splátkach vo výške 278,28 eura splatných k 22. dňu kalendárneho mesiaca počnúc dňom 22.06.2018, a to buď odpísaním z bežného účtu v banke, resp. príkazom na úhradu v prospech inkasného účtu. Celková čiastka, ktorú mali podľa zmluvy žalovaní splatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom) bola v zmluve vyčíslená sumou 16.696,80 eura, pri RPMN 6,15 % a úrokovej sadzbe 5,90 % p.a. - fixnej do splatnosti. Priemerná hodnota RPMN bola uvedená vo výške 8,14 % a odplata vo výške 6,47 %. Dohodnuté bolo aj poistenie schopnosti splácať úver s tým, že za toto poistenie budú žalovaní uhrádzať mesačne sumu 6,82 eur. Poplatok za poskytnutie úveru nebol dohodnutý žiaden. Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil z písomného vyhotovenia predmetnej úverovej zmluvy, ktorej neoddeliteľnou súčasťou podľa článku 1.1 a 1.3 zmluvy sú Obchodné podmienky pre úvery občanom a Všeobecné obchodné podmienky žalobcu a tiež jej príloha č. číslo žiadosti-žiadosť- Pôžička.

17. V bode 2.5 zmluvy je okrem iného vyhlásenie klienta, že prevzal a oboznámil sa pred uzatvorením zmluvy s jej súčasťami - štandardnými európskymi informáciami, OP, VOP, sadzobníkom, ako aj s poisťovnou zmluvou a VPP a tým pristupuje k poisťovnej zmluve uzatvorenej medzi bankou a poisťovňou a súhlasí s poistením v rozsahu súboru uvedeného v bode 1.2 zmluvy.

18. Ako už bolo uvedené, uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predchádzala písomná žiadosť žalovaných o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 24.05.2018, v ktorej sa žalovaní vyjadrili, že v prípade schválenia úveru žiadajú o zriadenie Osobného účtu v Prima banke a o splatenie úverov v iných spoločnostiach, a to dvoch úverov vo VÚB banke a jedného v spoločnosti Consumer Finance (Quatro, Triangel). V žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru sú obsiahnuté aj kolónky označené ako Základné údaje o žiadateľovi a spolužiadateľovi a údaje o príjmoch žiadateľa a spolužiadateľa. Pri žalovanej v 1.rade je tam uvedené, že je vydatá, má 1 vyživovaciu povinnosť a vlastné bývanie, a že je zamestnaná ako robotníčka v potravinárskom priemysle u zamestnávateľa S., W.. W. Y..R.. W. L., a to od 01.07.2008. V kolónke, ktorá má obsahovať údaj - najnižší čistý mesačný príjem je napísané neuvedený. Pri žalovanom v 2.rade je tam uvedené, že má 1 vyživovaciu povinnosť a vlastné bývanie, a že je zamestnaný ako robotník v potravinárskom priemysle u zamestnávateľa S., W.. W. Y..R.. W. L., a to od 11.11.2000. V kolónke, ktorá má obsahovať údaj - najnižší čistý mesačný príjem je aj pri žalovanom v 2. rade napísané neuvedený.

19. Podľa Obchodných podmienok pre úvery občanom žalobcu účinných od 01.01.2018 je predčasná splatnosť úveru upravená v bode 2.10.1 tak, že ak nastane akákoľvek zmena okolností, môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. Zmeny okolností sú pritom vymenované v bode 2.9 a medzi nimi pod písm. a/ ide o prípad nezaplatenia ktorejkoľvek čiastky dlžnej podľa zmluvy o úvere ani do troch mesiacov po lehote jej splatnosti.

20. Žalobca predloženým výpisom z účtu (čl. 153 spisu) preukázal čerpanie úveru žalovanými vo výške 14.400,-eur dňa 24.05.2018. Z prehľadu splácania úveru do predčasného zosplatenia (čl.37 spisu) bolo zistené, že v období od 22.06.2018 do 20.02.2019 žalovaní v splátkach zaplatili žalobcovi sumu spolu 1.638,03 eur z čoho suma 413,90 eur bola započítaná na úrok, suma 1.190,03 eur bola započítaná na istinu a suma 34,10 eur na poistné. Po predčasnom zosplatení do podania žaloby zaplatili žalovaní dňa 15.03.2019 sumu 10,37 eur a dňa 20.03.2019 sumu 92,03 eur, spolu teda 102,40 eur (viď prehľad na rube čl. 37 spisu) a po podaní žaloby vychádzajúc z ničím nespochybnených tvrdení žalobcu v čiastočných späťvzatiach žaloby zaplatili mu ešte sumu spolu 925,70 eur (830,39 eur + 95,31 eur).

21. Žalobca tvrdí, že žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti, prestali uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, preto bol úver v súlade so zmluvou po zaslaní opakovaného upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia zo dňa 27.12.2018 (čl.33 spisu) predčasne zosplatený,

a to ku dňu 25.02.2019, čo žalovaným bolo oznámené listom - výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 25.02.2019 (čl. 35 spisu).

22. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, žalobca je bankou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov. Žalovaní pri uzavretí úverovej zmluvy vystupovali ako fyzické osoby - nepodnikatelia, zo žiadosti o poskytnutie úveru vyplýva, že jednalo sa o žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru, nešlo o úver vylúčený z režimu zákona o spotrebiteľských úveroch podľa § 1 ods.3 uvedeného zákona, keď aj z označenia samej zmluvy ako zmluva o spotrebiteľskom úvere jasne vyplýva, že jednalo sa o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou a predmetný úver spotrebiteľským úverom. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

23. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami, t.j. ku dňu 24.05.2018 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

25. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

26. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

27. Podľa § 7 ods.4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banka sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 17 a 18.

28. Podľa § 7 ods.17 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

29. Podľa § 7 ods.18 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>.

predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>, ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

30. Podľa § 11 ods.2 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 24.05.2018 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>.

31. Žalovaní namietali, že v prípade im poskytnutého spotrebiteľského úveru jednalo sa o bezúročný a bezpoplatkový úver tak podľa § 11 ods.1 ako aj podľa § 11 ods.2 ZoSÚ, a to z dôvodu absencie niektorých náležitostí zmluvy predpísaných v § 9 ods.2 ZoSÚ a tiež pre hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods.1 ZoSÚ. V hierarchii uvedených námietok zásadnou a prioritnou pre rozhodnutie je práve námietka o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu podľa § 11 ods.2 zákona, teda pre hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods.1 ZoSÚ, keďže porušenie tejto povinnosti veriteľa má okrem samotnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší podstatný zákonný dôsledok, a to, že veriteľ v takom prípade nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd preto prioritne venoval sa preskúmaniu tejto otázky, keďže v prípade preukázania hrubého porušenia povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods.1 ZoSÚ už nebolo podstatné skúmať, či nejednalo by sa aj o prípad bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods.1 zákona.

32. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy, teda aj keby to v danom prípade žalovaní nenamietli. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zdefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

33. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovaným vysoký úver napriek tomu, že vôbec nemal zistenú výšku ich príjmov. Žalobca mal v spore možnosť vyjadriť sa k námietke o nedostatočnom posúdení bonity žalovaných, pričom tento sa k danej otázke aj pomerne obsiahlo vyjadril, avšak javí sa, akoby išlo len o všeobecné, formulárové vyjadrenie, vôbec nevychádzajúce z obsahu konkrétnych tu samotným žalobcom predložených dôkazov. Žalobca totiž na jednej strane tvrdil, že vychádza z pomeru príjmu k výdavkom, a to výdavkom klienta na domácnosť a podobne, avšak z ním predložených dôkazov absolútne nevyplýva ani výška príjmu žalovaných, ani výška ich výdavkov na domácnosť a podobne. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje

posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Žalobca sa ako na dôkaz odvolával na žiadosť o poskytnutie úveru, avšak v tej je na mieste, kde mala byť vyplnená a uvedená práve konkrétna výška najnižšieho čistého mesačného príjmu žiadateľa a spolužiadateľa o úver výslovne napísané neuvedený.

34. Žalobca za ďalší zdroj informácií na posúdenie bonity žalovaných označil report zo sociálnej poisťovne, ktorý ako dôkaz aj predložil (čl. 83 spisu), avšak ani ten neobsahuje údaj o výške príjmov žalovaných. Jeho obsah naopak len potvrdzuje, že žalobca v danom konkrétnom prípade hrubo porušil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súbor otázok súvisiacich s príjmom spotrebiteľa je totiž v prílohe Vyhlášky Ministerstva financií SR č.11/2018 Z.z. ktorou sa ustanovuje súbor otázok súvisiacich s príjmom spotrebiteľa a na ktorú sa sám žalobca odvoláva upravený tak (viď napr. znenie otázok č. 5, 6, 7, 8 alebo 11 v tejto Vyhláške) že veriteľ sa má pýtať na vymeriavací základ resp. dôchodok spotrebiteľa cit. „aspoň v uvedenej výške“, teda veriteľ má sám doplniť a vyčíslieť nejakú konkrétnu „uvedenú výšku“, pričom žalobca sa absolútne nelogicky v danom prípade pýtal na to, či žalovaní majú u zisteného zamestnávateľa vymeriavací základ „aspoň 0 SKK“ resp. dôchodok „aspoň 0 SKK“. Uvedené je v rozpore so zmyslom danej úpravy.

35. Súd vzhľadom na uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti žalobcu zistiť konkrétnu výšku príjmu žalovaných, keďže v žiadosti o poskytnutie úveru je tento výslovne zamĺčaný, neuvedený (žalobca pritom takú žiadosť napriek tomu akceptoval, netrval na uvedenom údají) a je absolútne nezistiteľný aj z reportu Sociálnej poisťovne, keďže žalobca sa v ňom pýtal, či príjem žalovaných je aspoň 0 SKK, na čo logicky odpoveď musí byť vždy áno, avšak zároveň je to odpoveď bez akejkoľvek výpovednej hodnoty vo vzťahu k výške príjmu spotrebiteľa, čo je v príkrom rozpore so zmyslom vyššie uvedenej právnej úpravy a povinnosťami veriteľa. Aj z Opatrenia Národnej banky Slovenska zo 14.11.2017 č.10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver jasne vyplýva, že údaj o konkrétnej výške príjmu spotrebiteľa (ako aj o výške nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa) je tu absolútne kľúčový, pričom podľa § 5 ods.3 daného Opatrenia čestné vyhlásenie spotrebiteľa o výške príjmu nie je preukázaním príjmu spotrebiteľa. V tu súdnej veci pritom absentuje akýkoľvek údaj o čistom príjme spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyiac predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

36. Žalobca vôbec nezisťoval ani výdavky žalovaných, predovšetkým výdavky na bývanie. Nepostačuje, ak bolo zisťované len ich úverové zaťaženie. Ani sám žalobca v konaní nespochybnil, že hoci sa jednalo v danom prípade o úver na refinancovanie iných úverov, čo má svoje špecifiká, tak že aj tak musela a mala byť vzhľadom na § 11 ods.2 ZoSÚ a § 7 ods.1 ZoSÚ overovaná bonita žalovaných najmä cez ich príjem. Úverom sa tu refinancovali úvery, ktoré neposkytol žalobca, ale iní veritelia (jeden z nich bol nebankovou spoločnosťou), povinnosti v zmysle § 7 ods.1, § 7 ods.17 a 18, mali byť žalobcom splnené, pre použitie týchto ustanovení neplatí žiadna výnimka, čoho si žalobca aj sám bol vedomý, keďže tvrdil, že povinnosť podľa § 7 ods.1 splnil, že náležite zistil príjmy a výdavky žalovaných, čo ale nepreukázal, keďže z ním predložených dôkazov to nevyplýva. Žalobca nezohľadňoval ani príjmovú a ani výdavkovú zložku, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaných, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal svoje tvrdenie o skúmaní výdavkov žalovaných (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nemožno súhlasiť s jeho názorom, že skúmanie bonity bolo dostatočné, keď vôbec nezistil príjem žalovaných. Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak žalobca si tieto rozhodujúce skutočnosti neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu žalobca nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno- ekonomickú situáciu žalovaných. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaných zo strany žalobcu je potrebné považovať za úplne formalistické, hoci § 7 ods.1 zákona platí aj pre refinancujúce úvery (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019). Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o

odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu beztoho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“ K tvrdeniu žalobcu v žalobe, že ten pri posúdení bonity berie do úvahy kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta súd poukazuje na to, že podľa žiadosti o úver žalovaní v prípade schválenia úveru ešte len žiadali o zriadenie osobného účtu v Prima banke, teda ani toto neobstojí. Sám žalobca vo vyjadrení zo dňa 31.01.2020 vo vzťahu k posúdeniu schopnosti spotrebiteľa splácať úver za kľúčový označil práve pomer príjmu k výdavkom, pričom však nepreukázal zistenie ani príjmu, ani výdavkov (okrem výdavkov žalovaných na dovtedajšie splátky refinancovaných úverov, čo ako už bolo uvedené nepostačuje).

37. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

38. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

39. Záver súdu nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020, ktorý žalobcovi musí byť známy, keďže sa týka práve jeho, jeho obdobnej úverovej zmluvy a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

40. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako žalobcu a porušenia jeho povinnosti skúmať

náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

41. Súd v tu prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaných v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Znamená to, že žalovaní majú žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 14.400 eur, ktorej vyplatenie žalobca preukázal výpisom z účtu žalovanej v 1. rade (čl. 153 spisu). Žalovaní v konaní nijako nespochybnili, že vyplatená bola im suma 14.400,-eur, jej vyplatenie súd má za nesporné.

42. Nedôsledné skúmanie bonity dlžníkov však spôsobuje aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatiť. Právny úkon žalobcu o zosplatení je preto v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Znamená to, že žalobca má nárok len na nezaplatené splátky splatné ku dňu rozhodnutia súdu. Prvá splátka bola podľa zmluvy splatná dňa 22.06.2018, splatnosť splátok bola dohodnutá k 22.dňu v mesiaci. Ku dňu rozhodnutia súdu tak bolo splatných 25 splátok, čo predstavuje sumu 6.000,-eur (25 x 240,-eur). Súd vychádzal totiž z jednej splátky vo výške 240,-eur očistenej od úrokov a poplatkov (14.400 eur : 60 splátok). Žalovaní do dňa vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 Civilného sporového poriadku) zaplatili 2.666,13 eur (1.740,43 eur pred podaním žaloby a 925,70 eur po podaní žaloby), preto ich splatný dlh ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 3.333,87 eur. Súd preto vyhovel žalobe len v tejto časti a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol. Znamená to, že žalovaní by mali pokračovať v splácaní úveru po 240,-eur mesačne až do dohodnutej doby konečnej splatnosti (22.5.2023).

43. Žalobca má nárok aj na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

44. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

45. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

46. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

47. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

48. Žalobca uplatnil úroky z omeškania z celej zosplatennej sumy a nie z jednotlivých omeškaných splátok po 26.02.2019. Žalovaní však k tomuto dňu (teda do 26.02.2019) vzhľadom na vyššie uvedené závery ešte neboli v omeškaní so splátkami vo výške 13.209.97 eur. Súd preto priznal úroky z omeškania z celej prisúdenej istiny až odo dňa nasledujúceho po zročniti poslednej priznanej splátky. Priznanie sankčných úrokov z jednotlivých splátok po 26.02.2019 by totiž bolo v rozpore s dispozičnou zásadou upravenou v § 216 ods. 2 CSP. Ani žalobcom žiadaný úrok z omeškania do dňa 25.02.2019 vyčíslený

žalobcom vo výške 6,43 eur nebolo možné priznať, nakoľko žalobca pri jeho vyčíslení vychádzal z nesprávneho základu (žalovaní mali spláčať len istinu bezúročného a bezpoplatkového úveru). Celkovo posúdenie omeškania žalovaných žalobcom do dňa 25.02.2019 a výpočet uplatneného úroku z omeškania tak boli zjavne nesprávne z dôvodu, že jednalo sa o bezúročný a bezpoplatkový úver, čo bráni vyhovneniu žalobe v tejto časti.

49. Súd žalobu zamietol aj v časti požadovaného poplatku za poistenie vo výške 13,64 eur, nakoľko úver žalobcu je bezúročný a bez poplatkov a tak ani tento poplatok žalobcovi nebolo možné priznať, nakoľko z logiky a účelu ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je zrejmé, že ak chýbajú v zmluve náležitosti spôsobujúce tento následok, nemá spotrebiteľ povinnosť veriteľovi platiť nič nad rámec skutočne mu poskytnutých peňažných prostriedkov s výnimkou prípadných sankcií za omeškanie s ich vrátením. Žalobca nepredložil súdu žiadnu samostatnú poistnú zmluvu uzavretú so žalovanými, z ktorej by bolo možné vyvodiť platné a od úveru nezávislé dojednanie o povinnosti žalovaných platiť poistné, preto poistné vyvodzované z jeho dojednania len v zmluve o spotrebiteľskom úvere, kde je uvedené, že mesačný poplatok za poistenie je 6,82 eur priznať pre sankciu bezpoplatkovosti úveru nemožno.

50. Keďže žalovaní žiadali o povolenie spláčať prisúdenú sumu v splátkach, súd preskúmal túto ich žiadosť a využijúc právo vyplývajúce mu z ust. § 232 ods. 3 a 4 Civilného sporového poriadku povolil žalovaným platiť žalobcovi prisúdenú sumu s príslušenstvom v splátkach vo výške 100,-eur mesačne. Ak žalobca namietal, že uvedená výška splátok je nízka, neadekvátne k výške dlhu, tak dané jeho námietky vychádzajúce z predpokladu žalobcu, že prisúdená mu bude celá žalovaná suma sú bezpredmetné, nakoľko zo žalobcom žiadanej sumy prisúdená mu bola len časť vo výške 3.333,87 eur a úroky z omeškania, pričom vo vzťahu k tejto sume sú splátky 100,-eur mesačne adekvátne. Nemožno opomenúť, že popri splátkach na túto, už splatnú sumu dlhu žalovaných naďalej trvá ich povinnosť spláčať ešte nesplatené mesačné splátky bezúročného a bezpoplatkového úveru. Súd má za to, že vzhľadom na výšku prisúdenej sumy a súdom zistené pomery žalovaných ako vyplývajú z odpovede na lustráciu žalovaných v registri obyvateľov SR a registri Sociálnej poisťovne (§ 295 CSP), z ktorých vyplýva, že majú maloleté dieťa, a vyplýva z nich aj aktuálna výška ich príjmu zo zamestnania a z invalidného dôchodku žalovaného v 2. rade, s prihliadnutím na výšku dlžnej sumy splátkou, ktorá zodpovedá zásade spravodlivej ochrany práv vyjadrenou v čl. 2 Civilného sporového poriadku pri súčasnom určení, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas nastane splatnosť celého plnenia je splátka vo výške 100,-eur mesačne. Súd vzal na zreteľ, že žalovaní po podaní žaloby časť dlžnej sumy v splátkach splatili, je teda predpoklad riadneho plnenia splátok. Z vyššie uvedených dôvodov súd povolil splátky vo výške 100,-eur mesačne, keďže práve v tejto výške podľa názoru súdu ide o primeranú výšku splátky k výške splatného dlhu a všetkým vyššie uvedeným okolnostiam sporu a rešpektujúcu požiadavku spravodlivej ochrany práv tak na strane žalobcu, ktorý ako veľká banka nebude tým neprimerane zasiahnutý vo svojich pomeroch a právach, ako i žalovaných a tiež požiadavku zohľadniť sociálne postavenie strán sporu (článok 6 odsek 2 základných princípov CSP).

51. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP v spojení s § 256 ods.1 a § 262 ods.1 a 2 CSP a náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa pomeru úspechu strán vo veci. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že v časti o zaplatenie sumy 925,70 eur bolo konanie zastavené procesným zavinením žalovaných (žalobca v tejto časti žalobu vzal späť pre plnenie žalovaných v tejto výške po podaní žaloby), v uvedenej časti ho preto procesne treba považovať za úspešného. Za úspešného ho treba považovať aj čo do zaplatenia prisúdenej istiny 3.333,87 eur. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá a tam teda úspech mali žalovaní. Teda tak žalobca ako i žalovaní boli v časti úspešní, v časti neúspešní, pričom vo vzťahu k pôvodne žalovanej istine 13.107,57 eur je úspech žalobcu reprezentovaný sumou 4.259,57 eur (925,70 eur + 3.333,87 eur) úspechom v rozsahu 32 % uplatneného nároku a úspech žalovaných v rozsahu 68 % uplatneného nároku.

52. Po odpočítaní úspechu žalobcu v rozsahu 32 % od úspechu žalovaných v rozsahu 68 % vznikol vo veci úspešnejším žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36 %.

53. Postupujúc podľa § 255 ods. 2 CSP preto súd náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa pomeru úspechu strán vo veci a o nároku na náhradu trov konania v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP vo štvrtom výroku rozsudku rozhodol tak, že žalovaní majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 36 %.

54. O konkrétnej výške náhrady trov konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

55. Žalobca za podanú žalobu zaplatil súdny poplatok vo výške 786,-eur zodpovedajúci základu 13.107,57 eur, teda pôvodne žalovanej istine. Pred prvým pojednávaním žalobca súdu oznámil, že v časti o zaplatenie istiny spolu vo výške 925,70 eur berie svoju žalobu späť, čím mu vznikol nárok na vrátenie časti súdneho poplatku zaplateného za žalobu, a tak súd v poslednom výroku rozsudku rozhodol o vrátení časti tohto poplatku

56. Podľa § 7 ods.7 Zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov ak sa po podaní návrhu obmedzí predmet poplatkového úkonu pred prvým pojednávaním, vráti sa zodpovedajúca časť poplatku.

57. Podľa § 11 ods.3 Zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie vrátane odvolania a dovolania odmietlo alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz alebo rozkaz na plnenie.

58. Keďže žaloba bola žalobcom v časti o zaplatenie istiny 925,70 eur vzatá späť pred prvým pojednávaním, pričom sume predmetu konania, ktorá ostala čiastočným späťvzatím žaloby nedotknutá (12.181,87 eur s prísl.) zodpovedá súdny poplatok 730,50 eur, v zmysle citovaných zákonných ustanovení sa žalobcovi vracia pomerná časť ním zaplateného súdneho poplatku za žalobu prevyšujúca sumu 730,50 eur, čo po krátení o 6,70 eur v zmysle § 11 ods.4 zákona o súdnych poplatkoch činí k vráteniu časť súdneho poplatku vo výške 48,80 eur.

59. Podľa § 11 ods.10 zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v rozhodnutí o vrátení poplatku alebo preplatku sa uvedie aj označenie poplatníka a v akej výške má byť poplatok alebo preplatok vrátený. Ak je súdu známe, v tomto rozhodnutí sa uvedie aj číslo účtu, na ktorý má byť poplatok alebo preplatok vrátený.

60. Poplatníkom tu bol žalobca. Žalobca uviedol číslo účtu na ktorý žiada uhradiť plnenie vrátane súdneho poplatku (naposledy vo vyjadrení zo dňa 03.07.2020) v tvare uvedenom vo výroku V. rozsudku, preto súd uviedol vo výroku toto číslo účtu.

61. V zmysle ust. § 11 ods.6 citovaného zákona poplatok bude žalobcovi po právoplatnosti tohto uznesenia vrátený prostredníctvom príslušného prevádzkovateľa systému E-KOLOK ktorým je Slovenská pošta, a.s.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.